

Disappyr bestrijdt bruinverkleuring wortels bij tulpenbroei op water

De bruinverkleuring van wortels bij de tulpenbroei op water is een lastige kwaal. Regelmatig keren helpt, maar lang niet elke waterbroeier is daar op ingericht. Minder rauw rooien helpt ook, maar dan wordt het zuurgevaar weer groter. BASF brengt sinds kort met Disappyr een middel op de markt dat de fenolen die de bruinverkleuring veroorzaakt aan zich bindt.

Tekst: Gerrit Wildenbeest
Foto: René Faas

Tulpenbroeiers op water hebben er tegen wil en dank mee moeten leren leven: de bruinverkleuring van de wortels tijdens de bewortelingsfase. De bruinverkleuring ontstaat door fenolen die uit de bolhuid aan het water worden meegegeven. Deze fenolen reageren vervolgens met de wortels, waardoor de karakteristieke bruinverkleuring ontstaat. De ernst van de bruinverkleuring is cultivar- en partijafhankelijk, en varieert van bruine wortelstompjes tot een lichtere vorm van bruinverkleuring. "In het eerste geval komt er niets van terecht, in het tweede geval groeit de plant niet lekker meer, omdat de opname van voedingsstoffen geremd wordt", zegt Wilco Bonekamp van BASF.

POEDER

De bruinverkleuring kan worden tegengegaan door het water regelmatig te verversen. "Maar het keren past arbeidstechnisch niet op elk bedrijf, ook als je bijvoorbeeld standaard om de vier dagen keert, kun je al bruinverkleuring krijgen". Reden voor de bloembollenmensen van BASF om Disappyr op de markt te bren-

Wilco Bonekamp: 'Goede verdeling is belangrijk'

gen. Disappyr is een granulaat dat aan het water toegevoegd kan worden en de fenolen aan zich bindt voordat ze reageren op de wortels. Het is geen bestrijdingsmiddel – geen toelating vereist – en dus niet giftig (het wordt in een andere vorm ook gebruikt in de voedingsmiddelenindustrie), waardoor het gewoon met de waterstroom meegenomen en afgevoerd kan worden.

Ere wie ere toekomt: het is het PPO dat vijf jaar geleden niet alleen ontdekte dat fenolen de bruinverkleuring veroorzaken, maar ook welk stofje de fenolen kan binden. BASF bleek dat stofje in huis te hebben en is daar sinds 2007 mee aan de slag gegaan. Na een aantal jaren van uitgebreide praktijkproeven is het middel onder de naam Disappyr nu voldoende uitgetest om op de markt te worden gebracht. Wilco: "Het is leverbaar in emmers van 2 kilo. De dosering is 0,4 gram per liter water. Omdat het niet oplost in water en een bepaalde tijd blijft zweven, vraagt de toepassing wel extra aandacht. Het granulaat/poeder moet goed verdeeld worden in het water, zodat het gelijkmatig uitzakt naar de bodem van de broeibak". Het toevoegen kan door middel van een Dosatron, waarbij de Disappyr aan het water in de bemestingsbak wordt toegevoegd. Zodoende wordt Disappyr bij het afvullen goed verdeeld

in de broeibakken. Het is wel zaak het water in de bemestingsbak in beweging te houden, bijvoorbeeld via een compressor, pomp of anderszins.

DOSERING

Disappyr kan direct bij het opplanten van de bollen gebruikt worden. Overdosering brengt geen schade toe, maar de dosering van 0,4 gram/liter is voor het gros van de partijen en cultivars de optimale dosering, zo is uit de proeven gebleken. Wilco denkt dat Disappyr voor de volle breedte van de (stilstaand) waterbroei voordelen biedt. Hij weet van een bij de proeven betrokken broeier dat deze zonder Disappyr een gevoelige cultivar niet meer had kunnen broeien. Deze broeier keerde niet, maar ook voor broeiers die wel keren kan Disappyr nut hebben. Immers, vaak gebeurt het keren volgens standaard-tijdsintervallen, waarbij er in de tussentijd al bruinverkleuring kan optreden. Er worden ook proeven genomen met stromend water, hoewel hier bruinverkleuring een minder groot probleem is. De toepassing van Disappyr maakt het rooitijdstip ook minder kritisch. Zoals bekend levert rauw rooien de meeste kans op bruine wortels op, maar je wilt juist rauw rooien om het zuurgevaar in te dammen.